

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1976-1977**

10 NOVEMBER 1976

Voorstel van wet betreffende het vaststellen en beteugelen van bedrieglijk onvermogen

(Ingediend door de heer Van In)

TOELICHTING

Geconfronteerd worden met een schuldenaar die zijn onvermogen listig heeft georganiseerd, is voor bona fide contractanten die, soms na een uitputtende procedure en na het spenderen van veel bijkomende kosten, over een uitvoerbare titel beschikken, een moderne plaag.

De mobiliteit van personen en bezittingen werkt dit verschijnsel verder in de hand.

De wet van 10 oktober 1967, houdende het Gerechtelijk Wetboek, heeft, onder artikel 3, onderverdeling artikel 143, in het Strafwetboek een artikel 490*bis* ingevoegd waarbij het organiseren van enig onvermogen strafbaar wordt gesteld.

Het ziet ernaar uit dat deze strafbaarstelling nuttig effect mist onder meer omdat voor de zes door het artikel 490*bis* van het Strafwetboek opgesomde verrichtingen telkens het bewijs van het organiseren van de insolventie moet worden geleverd.

Degenen die te doen hebben met een schuldenaar die zijn onvermogen kwaadwillig heeft voorbereid — en deze gevallen zijn niet zeldzaam — zouden er eerder baat bij vinden precies inzicht in de vermogenstoestand van hun schuldenaar te verkrijgen.

Aangezien het onvermogen gewoonlijk slechts blijkt nadat alle middelen van uitvoering en beslag zijn uitgeput, lijkt het logisch de beslagrechter te belasten met het onderzoek naar de werkelijke vermogenstoestand van de betrokkene.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1976-1977**

10 NOVEMBRE 1976

Proposition de loi relative à la constatation et à la répression de l'insolvabilité frauduleuse

(Déposée par M. Van In)

DEVELOPPEMENTS

Une des plaies de notre époque pour les contractants de bonne foi qui, parfois au terme d'une procédure épuisante et après avoir consenti d'importantes dépenses supplémentaires, disposent d'un titre exécutoire, est de se trouver devant un débiteur ayant astucieusement organisé son insolvabilité.

La mobilité des personnes et des avoirs favorise d'ailleurs cette pratique.

L'article 3, article 143, de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire a inséré dans le Code pénal un article 490*bis* aux termes duquel sera puni celui qui aura organisé son insolvabilité.

Il semble bien que cette disposition n'a pas d'effet utile, notamment parce que, pour chacune des six opérations énumérées à l'article 490*bis* du Code pénal, il faut apporter la preuve que l'insolvabilité a été organisée.

Ceux qui ont affaire à un débiteur qui, dans une intention malveillante, a préparé son insolvabilité — ce qui n'est pas rare — auraient plutôt intérêt à connaître avec précision l'état de fortune de ce débiteur.

Or, comme l'insolvabilité n'apparaît généralement qu'une fois épuisées toutes les voies d'exécution et de saisie, il paraît logique de charger le juge des saisies de l'enquête sur la solvabilité réelle de l'intéressé.

Komt de beslagrechter tot de bevinding dat het onvermogen slechts schijn is, dan kunnen aan de schuldenaar toch nog afbetalingsvoorwaarden worden toegestaan.

Vandaar het voorstel om, onder de middelen van tenuitvoerlegging zoals voorzien door het Gerechtelijk Wetboek, aan de beslagrechter de taak toe te vertrouwen de vermogenstoestand te onderzoeken van de schuldenaar tegenover wie elke tenuitvoerlegging van vonnissen of arresten heeft gefaald. Het voorstel sluit aldus nauw aan bij de bepaling van artikel 1395 van het Gerechtelijk Wetboek, waarin de taak van de beslagrechter wordt omschreven.

Op deze manier is het ook veel eenvoudiger om te komen tot het strafbaar stellen van degene die zijn onvermogen kwaadwillig heeft georganiseerd en, na tussenkomst van de beslagrechter, geen enkele poging doet om van het respijt, dat hem werd gegund om aan zijn verplichtingen te voldoen, nuttig gebruik te maken.

Een en ander is trouwens analoog met de bestraffing van degene die zich kwaadwillig onttrekt aan de betaling van een verschuldigd onderhoudsgeld (art. 391*bis* van het Strafwetboek).

G. VAN IN

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

In deel V, Titel I, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt onder de hoofding « Hoofdstuk VI - Maatregelen ter voorkoming van het bedrieglijk onvermogen » een artikel 1412*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« Artikel 1412*bis*. — Ingeval de tenuitvoerlegging van vonnissen of arresten in kracht van gewijsde en die een veroordeling tot geldsommen inhouden, beëindigd is met de opmaak van een proces-verbaal van niet-bevinden, kan de schuldenaar voor de beslagrechter worden opgeroepen om over zijn vermogenstoestand verslag uit te brengen.

» De oproeping gebeurt bij gerechtsbrief op verzoekschrift van de vervolgende partij, haar raadsman of de gerechtsdeurwaarder die het proces-verbaal van niet-bevinden heeft opgemaakt.

» Om de vermogenstoestand van de schuldenaar te onderzoeken, beschikt de beslagrechter over alle bevoegdheden zoals bepaald door artikel 1253*quinquies* van het Gerechtelijk Wetboek.

» Wanneer uit het onderzoek voor de beslagrechter is gebleken dat de schuldenaar bij machte is op de schuldverdeling afbetalingen te verrichten, dan legt de beslagrechter het bedrag en de periodiciteit van de afbetalingen bij bevelschrift vast.

» Het bevel wordt de schuldenaar bij gerechtsbrief ter kennis gebracht. Tegen dit bevel staat verzet noch beroep open. »

Si le juge des saisies arrive à la conclusion que l'insolvabilité n'est qu'apparente, il sera cependant encore possible d'accorder des facilités de remboursement au débiteur.

Telles sont les raisons qui ont inspiré notre proposition de confier au juge des saisies, parmi les voies d'exécution prévues par le Code judiciaire, le tâche d'enquêter sur la solvabilité du débiteur à l'encontre duquel toute exécution de jugements ou d'arrêts a failli. La proposition est dès lors étroitement liée aux dispositions de l'article 1395 du Code judiciaire, qui définit la tâche du juge des saisies.

En procédant de cette façon, il sera également beaucoup plus simple de rendre punissable celui qui a volontairement organisé son insolvabilité et qui, après l'intervention du juge des saisies, ne fait pas le moindre effort pour employer utilement les délais qui lui ont été consentis pour tenir ses engagements.

Les diverses dispositions proposées sont d'ailleurs analogues à celles qui rendent punissable celui qui se soustrait volontairement au paiement d'une pension alimentaire dont il est redevable (art. 391*bis* du Code pénal).

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Dans la Cinquième partie, Titre Ier, du Code judiciaire, il est inséré, sous l'intitulé « Chapitre VI - Mesures de prévention de l'insolvabilité frauduleuse », un article 1412*bis* libellé comme suit :

« Article 1412*bis*. — Au cas où l'exécution de jugements ou arrêts coulés en force de chose jugée qui comportent une condamnation au paiement de sommes d'argent, se sera terminée par l'établissement d'un procès-verbal de carence, le débiteur pourra être convoqué devant le juge des saisies pour faire rapport sur sa solvabilité.

» La convocation est faite par pli judiciaire à la requête de la partie poursuivante, de son conseil ou de l'huissier de justice qui a dressé le procès-verbal de carence.

» Pour enquêter sur la solvabilité du débiteur, le juge des saisies dispose de tous les pouvoirs que lui confère l'article 1253*quinquies* du Code judiciaire.

» S'il appert de cette enquête que le débiteur est en mesure de rembourser la créance par paiements échelonnés, le juge des saisies fixe par ordonnance le montant et la périodicité des paiements.

» L'ordonnance est signifiée au débiteur par pli judiciaire. Elle n'est susceptible ni d'opposition ni d'appel. »

ART. 2

In het Strafwetboek wordt een artikel 490ter ingelast, luidend als volgt :

« Artikel 490ter. — Met gevangenisstraf van één maand tot zes maanden en geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank, of met een van die straffen alleen, wordt gestraft hij die in het geval bepaald door artikel 1412bis van het Gerechtelijk Wetboek en nadat hij het voorwerp is geweest van een bevel dat zijn afbetalingsverplichtingen vastlegt, gedurende meer dan twee maanden sedert de aanzegging van het bevel vrijwillig in gebreke is gebleven om de termijnen ervan te kwijten.

» Bij herhaling kunnen de straffen worden verdubbeld. »

G. VAN IN

ART. 2

Il est inséré dans le Code pénal un article 490ter, libellé comme suit :

« Article 490ter — Sera puni d'un emprisonnement d'un à six mois et d'une amende de cinquante à cinq cents francs, ou d'une de ces peines seulement, celui qui, dans le cas visé à l'article 1412bis du Code judiciaire et après avoir fait l'objet d'une ordonnance fixant ses obligations de remboursement par paiements échelonnés, a volontairement manqué, pendant plus de deux mois à compter de la signification de l'ordonnance, d'en acquitter les termes.

» En cas de récidive, les peines pourront être doublées. »